A NAGY-SZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1886. ÉVI JULIUS HÓ 27DIK NAPJÁN

# NAGY-SZALONTÁN TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉNEK

ÉS

# BIRÓSÁGI ŰLÉSÉNEK

# JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA
BALOG AMBRUS
EGYHÁZMEGYEI FŐJEGYZŐ.

DEBRECZEN,
NYOMATOTT A VÁROS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.
1886. — 916.

A NAGY-SZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1886. ÉVI JULIUS HÓ 27DIK NAPJÁN

NAGY-SZALONTÁN TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉNEK

ÉS

BIRÓSÁGI ŰLÉSÉNEK

# JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA
BALOG AMBRUS
EGYHÁZMEGYEI FŐJEGYZŐ.

DEBRECZEN,
NYOMATOTT A VÁROS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.
1886. — 916.

# A nagyszalontai ev. ref. egyházmegye 1886. évi julius hó 27-ik napján Nagy-Szalontán tartott közgyűlésének jegyzőkönyve.

*Szél Kálmán* esperes és *Tisza Kálmán* egyházmegyei gondnok elnöklete alatt jelenvóltak:

| Lelkészi tanácsbirák: | Világi tanácsbirák: |
|---|---|
| Nagy Sándor szalontai | Ercsei Sándor |
| Böszörményi Károly | Benedek László |
| Ferenczi Gedeon | Sántha István |
| Nagy Péter | Dr. Balog Elek |
| Balog Ambrus | — — — |
| Márk Ferencz | — — — |

**Jegyzők:** Balog Ambrus, Nagy Imre lelkészi — Sántha István, Borbély László világi részről.

**Lelkészek:**

| | |
|---|---|
| Nagy Dániel komádii | Bagdi János anti |
| Makai László okányi | Ónodi Sándor m.-gyáni |
| Böszörményi Lajos k.-gyáni | Bernát Lajos tenkei |
| Szűcs József n.-harsányi | Barna Zsigmond sonkolyosi |
| Bán József n.-zerindi | Pinczés János remetei |
| Böszörményi Pál bajji | Bethlendi Sándor tamásdai. |
| Sipos Imre belényesi | |

**Egyházak képviselöi:**

| | |
|---|---|
| Balog József N.-Szalontáról | k. Tót Lajos Sarkadról |
| Mólnár Ferencz „ | Krucsó Ferencz Komádiból |
| Makai István Ugráról | Ladányi Gergely M.-Gyánból |

Elnöklő esperes — buzgó ima után — melegen üdvözölvén szeretve tisztelt egyházmegyei gondnokunkat, ki országkormányzói nehéz gondjai között is tud és akar magának szakitani időt, melyet egyházmegyénk ügyeinek böles vezetésére, — egyházaink és iskoláink jólétének és virágzásának előmozditására szenteljen; — melegen üdvözölvén a tanácsbirákat, a megjelent lelkészeket, az egyházak és tanitó-testület képviselőit — általában a közgyűlés alkotó tagjait: jelen gyűlést megnyitottnak nyilvánitja.

**1.** Az egyházak képviselői, a fent kitett sorrendben, megbizó leveleik alapján:

igazoltatnak.

**2.** Elnöklő esperes köztudomásra hozza, hogy *Tisza István* tanácsbiró levélben jelenti, miszerint másóldalu, mellőzhetlen elfoglaltatása miatt legjobb akarata mellett is, ez alkalommal a közgyűlésen meg nem jelenhet.

Sajnálattal vétetik tudomásul.

**3.** A tárgysorozat felolvastatván:

helybenhagyatik és tanácskozási sorrendül elfogadtatik.

**4.** Olvastatott a szavazatbontó bizottság f. é. junius 26-ik napjáról keltezett következő jegyzőkönyve:

„Esperes elnök előadja, hogy a 33—1886. sz. e. m. végzés értelmében, a megüresedett lelkészi tanácsbirói tisztségre a szavazatok beküldésére f. é. junius 20-ig a presbyteriumokat felhivta, minek folytán hozzá 40 egyházból érkezett szavazat. Nem szavaztak az ágyai, s.-kereszturi és k.-peregi egyházak. A beérkezett 40 szavazat felbontatván, mivel azok mind jogérvényeseknek találtattak, Szalontát két szavazat illetvén, összesen 41 szavazat vétetett számba, mely is következőleg oszlott meg:

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1. Márk Ferencz f.-gyarmati lelkész | nyert . . | 21 | szavazatot |
| 2. Nagy Imre ugrai | „ „ . . | 9 | „ |
| 3. Böszörményi Lajos k.-gyáni | „ „ . . | 4 | „ |
| 4. Makai László okányi | „ „ . . | 2 | „ |
| 5. Patóh Károly erdőhegyi | „ „ . . | 2 | „ |
| 6. Sipos Imre belényesi | „ „ . . | 2 | „ |
| 7. Szondi Imre k.-peregi | „ „ . . | 1 | „ |
| | összesen | 41 | szavazatot. |

Miért is *Márk Ferencz*, mint általános többséget nyert — egyházmegyei lelkészi tanácsbiróul jelentetett ki.“

Márk Ferencz a gyűlés szine előtt a tanácsbirói esküt leteszi; hatásos beszédben, magát tanácsbirói tisztével együtt járó kötelességeinek teljesitésére felajánlván, esperes ur szivélyes üdvözlete után: székét lelkes éljenzések között elfoglalja.

Az ágyai, sarkadkereszturi és kisperegi egyházak presbyteriumai, minthogy szavazataikat beküldeni ez alkalommal elmulasztották: jövőre nézve kötelességeik teljesitésére jegyzőkönyvileg figyelmeztetnek.

**5.** Az esperesi hivatal által továbbitott pénzekről összeállitott és beterjesztett számadásnak még e gyűlés folyamán leendő átvizsgálására és jelentéstételre.

*Böszörményi Lajos* kötegyáni lelkész és *Szűcs József* nagyharsányi lelkész felkéretnek.

**6.** Olvastatott a következő esperesi jelentés:

„Nagytiszteletü egyházmegyei közgyűlés!

Az egyházmegye közelebbi közgyűlése óta elnökileg elintézett közérdekü ügyekről következőkben van szerencsém beterjeszteni jelentésemet.

1) 1886. Április 12-én Barna Zsigmond, Sonkolyosra megválasztott lelkészt, a hozzám beterjesztett és rendben talált választási jegyzőkönyv alapján s az egyházi törvény 210 §-a értelmében kiállitott nyilatkozat folytán, felhatalmaztam a lelkészi állomás elfoglalására.

2) Május 21-én Kálmán Béla segédlelkészt, második vizsgáról szóló bizonylata alapján, felhatalmaztam a m.-sassi egyházban a lelkészi teendők végzésére.

3) Május 29. Kiss György komádii segédlelkészt Szakálban helyettes lelkésztanitóul alkalmaztam, az állomásától egyházkerületi bíróság által felfüggesztett Gál Ferencz helyébe.

4) Május 26-án Szabó József elővizsgát tett segédlelkészt, a nyégerfalvai tanitóságban ideiglenesen megerősitettem, — ugyanőt junius 7-én, lelkészképességi első vizsgáról szóló bizonyitványa alapján, felhatalmaztam Tárkányban és Nyégerfalván a lelkészi szolgálatok teljesitésére.

5) Julius 11-én Bod László első képességi vizsgát tett s. lelkészt fölhatalmaztam bizonyitványa alapján a segédlelkészkedésre.

Végül van szerencsém jelenteni egyházmegyénk f. évi ápril 2-diki gyűlésének 26, 27, 28, 30 és 47. sz. végzéseit, — melyek megerősités végett hivatalból fölterjesztettek az egyházkerületre, — a tiszántuli egyházkerület folyó évi május 3-ikán tartott közgyűlése 149, 150, 151, 152. és 153. számu végzése által, jóváhagyattak.“

Jóváhagyó tudomásul vétetik.

**7.** Olvastatott a következő esperesi jelentés a törvényszerü egyházlátogatásról:

„Nagytiszteletü egyházmegyei közgyűlés!

Egyházmegyénk egyházainak törvényszerü meglátogatásáról szóló jelentésemet a következőkben van szerencsém beterjeszteni:

Tizenhét egyházban u. m. Ugrán, Harsányban, B.-Böszörményben, M.-Sasson, K.-Apátiban, Szakálon, M.-Homorogon, Komádiban, Zsadányban, Okányban, S.-Kereszturon, Mező-Gyánban és Geszten Nagy Imre ugrai lelkész urral, — Köte-Gyánban, Bajjon és Sarkadon Ercsey Sándor egyházmegyei tanácsbiró urral együttesen és N.-Szalontán személyesen végeztem el. Az e.-gyaraki, árpádi, f.-tóti, tenkei, gyantai, remetei, fenesi, tárkányi, belényesi, sonkolyosi és b.-ujlaki 11 egyházban Nagy Péter egyházmegyei tanácsbiró és részben Bernát Lajos, részben Sipos Imre

lelkész urak; — a tamásdai, bélzerindi, vadászi, ágyai, erdőhegyi, nagyzerindi, fekete-gyarmati és anti 8 egyházban Böszörményi Károly egyházmegyei tanácsbiró és Márk Ferencz lelkész urak; — az aradi, m.-gyoroki, pankotai, borossebesi, szentleányfalvai, kisperegi, német-peregi és szemlaki 7 egyházban Pató Károly és részben Szondi Imre lelkész urak végezték azt fölkérésem folytán.

A tisztelettel idezárt egyház látogatási jegyzőkönyvek szerint egyházmegyénk egyházaiban általában rendes állapot és békesség észlelhető, kivéve Szakált és Német-Pereget, hol az egyház tagjai a lelkészszel, illetőleg a tanitóval viszálkodásban élnek, kiknek peres ügye birósági elintézés alatt áll. Tamásdán is van panasz a tanitó ellen, kinek is változtatását az egyházlátogató küldöttség melegen ajánlja.

*Örömmel jelezhetem, hogy iskolaügyünk haladást, javulást tüntet fel,* — de még sok a tenni való, hogy az a törvényes kivánalmaknak teljesen megfelelő legyen.

Egyházmegyénk 43 anya s 3 leányegyházában 84 iskola van ugyanannyi tanitóval, kik közzül lelkész-tanitó 5, tisztán tanitó 79, közzülök 36 oklevéllel, 26 igazolványnyal képesitett, 17 nem képesitett; 70 iskola taneszközökkel el van látva, 14 nincsen, 17 helyütt van faiskola, a 6—12 éves tankötelesek száma 8029, ebből fiu 4071, leány 3958, közzülök iskolába jár 7103 és pedig fiu 3621, leány 3482; iskolába nem jár 926 és pedig fiu 450, leány 476, 13—15 évig tanköteles 2330 és pedig fiu 1198, leány 1132, közzülök iskolába jár 838 és pedig fiu 489, leány 349, iskolába nem jár 1492 és pedig fiu 709, leány 783; konfirmáltatott 837 és pedig fiu 411, leány 426; a mulasztók száma tetemes volt 15 helyen, kevés 66 helyen, semmi 3 helyen; az egyházmegye területén 2 helyütt van állam, egy helyt községi iskola, melynek növendékei közzül 380 jár ev. ref. vallás tanitás órára.

Jeles tanitókul vannak kiemelve: *Szőke János* okányi fi-, *Kiss Gábor* leánytanitó, *Kapéri Károly* szalontai fi-, *Török Gyula*, *Szabó Gyula*, *Bakk János* szalontai leánytanitók; *Bátori István* erdőgyaraki, *N. Szücs Ferencz* belényesi, *Szabó József* n.-zerindi fi-, *Kiss István* f.-gyarmati leánytanitók.

Ugrán a leány-iskolánál a tanitás eredménye kielégitő nem levén, — mivel a tanitás nem a tanterv alapján, taneszközök nélkül történik, épen azért az értelmi hala lás kizárásával: egyfelől *Kovács Péter tanitó komolyan figyelmeztetett a hiányok pótlására*, másfelől az egyházi előljáróság utasittatott a szükséges taneszközök mielőbbi beszerzésére és ezen iskolában az előhaladás közvetlen ellenőrzésére.

*Harsányban a leány-iskola vezetése több kivánni valót hagy fenn, az értelem fejlesztés a beszéd és értelem alapján eszközlendő*, minek foganatositására Csomor Béla tanitó utasittatott.

B.-Böszörményben ugy a fiu, mint a leány-iskolában a tantermek szükek és alacsonyak levén és a leány-iskola tulnépes annyira, hogy annak egy tanteremben egy tanitó által vezetése veszélyezteti a sikert és

egészségügyi tekintetben káros: a presbyterium fölhivatott, hogy tekintettel e körülményre, s a törvény kötelező rendeletére már most igyekezzék gondoskodni, illetőleg alapot teremteni még egy iskola előállitására s egy tanitóság szervezésére.

M.-Sasson ugy az egyház anyagi ügyei, mint általában az iskolák teljesen elhanyagolva, a kötelező tanterv meg nem tartva, a taneszközök, tankönyvek teljesen hiányozva, az iskolai mulasztások tetemesek levén, a fiu-iskolában a tanterem piszkos, a leány-iskolában ülőpadok nélkül s olyan botrányosan elhanyagolt állapotban levén, hogy az minden inkább volt mint tanterem: *ugy a presbyterium, mint főként annak elnöke a legkomolyabb következményekre utalás mellett, felhivatnak e valóban botrányos állapot mielőbbi kijavitására, a törvény pontos megtartására s a tanitók a tanterv szerinti tanitásra.* És hogy ezen hatósági intézkedés hogyan fog foganatositttatni, annak ellenőrizésére még ezen év folyamán törvényszerü egyházlátogatás tartatik meg náluk.

*M.-Homorogon az egyházi hivatalnokok fizetése részben hátralékban levén, ugy ennek, mint a közigazgatási hátralékoknak ez év szeptemberében leendő kifizetésére a presbyterium utasittatott.* Örvendetes tudomásul jelentem, hogy a presbyterium az avult és tarthatatlan állapotban levő templom és tanitói-lak fölépitésére alapot kezdett gyüjteni, mely is 120 frt 75 krt tesz és biztositott kötvényekben van elhelyezve.

Komádiban a külső leány-iskolában a tanitás eredménye nagyon gyenge levén s a szükségelt taneszközök hiányozván: *e taneszközök beszerzésére hivatott fel a presbyterium* s a leány-tanitók azoknak használatára s a tanterv megtartására utasittatak. A meglevő iskolák nem levén elegendők, a feljáró növendékek s a tankötelesek befogadására, örömmel értesült az egyházlátogatóság a presbyterium azon elhatározásáról, hogy a legrövidebb idő alatt még egy iskolát épit s egy tanitóságot szervez: s arra kérte föl a presbyteriumot, hogy e nemes szándékát, mint a törvény értelmében különben is kötelezettségét, — még az év folyamán valósitsa.

Okányban a meglevő 3 iskola elégtelen levén a tankötelesek befogadására, a presbyterium fölhivatott, hogy a törvény értelmében még egy tanterem előállitásáról, illetőleg egy tanitóság szervezéséről gondoskodjék.

*Sarkad-Kereszturon a leltárba kitüntetett vagyon nem felelvén meg a tényleges birtoklásnak, utasittatott a presbyterium e mulasztás mielőbbi kijavitására; továbbá az éveken át fölszaporodott közigazgatási hátralék tartozásuknak mielőbbi törlesztésére,* valamint az anyakönyvezéshez szükséges rovatos ivek haladéktalan beszerzésére.

Mező-Gyánban örömmel értesült az egyházlátogatóság arról, hogy a rozzant állapotban levő fiiskola ujonnan épitésére az anyagok beszerzése már folyamatban van s fölhivta a presbyteriumot ezen iskolaépületnek a törvény értelmében leendő mielőbbi előállitására, valamint a még hiányzó taneszközöknek haladéktalan beszerzésére, utasitván a tanitókat azok használatára s a tanterv pontos megtartására.

Geszten a leány-iskolában a tanitás eredménye nagyon gyenge és alig kielégitő levén: egyfelől *Bakacs Elek leány-tanitó a legkomolyabb következményekre utalás mellett fölhivatott, hogy iskoláját a tanterv szoros megtartásával mielőbb kijavitani igyekezzék*, — másfelől a presbyterium, hogy a hiányzó taneszközöket haladéktalanul szerezze be és ezen iskolában a tanitás vezetését állásából folyólag ellenőrizze.

A templom fedélzetének alsó része teljes megujitást kivánván, örömmel értesült az egyházlátogatóság a presbyterium azon intézkedéséről, hogy fentebbi czélra már most alapot gyüjteni kezd, munkát vállalván az uradalomtól.

Köte-Gyánban örömmel hagyta jóvá az egyházlátogatóság a presbyterium, illetőleg az egyház községi közgyűlés azon intézkedését, hogy a tetemes javitást igénylő templom kiujitása czéljából alapot gyüjt s a szükséges pénz összeget 3 évre terjedő kivetés által szerzi be oly módon, hogy minden házaspár 1 frttal, — ezenkivül a kisebb házzal biró 1 frttal, s minden ref. egyháztag földbirtoka után holdanként 25 krral róvatik meg temlomépitési költség czimén; — ez utóbbinál a betáblázott adósság mennyisége leütendő, — egy hold föld értéke közép számitással 150 frtban állapittatott meg.

Sarkadon az ősz óta uralkodó difteritisz miatt az iskolába járás hatóságilag be volt szüntetve, csakis junius végnapjaiban kezdődött meg a tanitás, mi ismét megzavarva lett ujabb difteritisz előfordulása által. Hogy ezen majdnem egész esztendőre terjedő iskolaszünetelés miatt támadt mulasztás lehetőleg helyrehozva legyen: felhivatott a presbyterium és a tanitók ugy a jelen, mint a jövő évi szünidő tanitásra forditására s a szükséghez képest még egy segédtanitó alkalmazására.

F.-Tóton, ha javult is valamit az iskola, de a tanterv most sem tartatik meg; ürszék nincs; miért is egyfelől lelkész-tanitó Derekas János kötelességének pontos betöltésére, másfelől a presbyterium a szükséges felszerelések beszerzésére s az iskolaügy körüli buzgólkodásra utasitandó.

Gyantán a leány-iskolában a tanitás eredménye javult, a taneszközök beszerzése megkezdetett, minek kiegészitésére, továbbá a takarékmagtár rendezésére s általában az oktatásügy körüli ellenőrzésre a presbyterium utasittatott.

Fenesen az egyházi hivatalnokok fizetése, valamint a közigazgatási köteles tartozások több évről hátralékban levén, az iskola nagyon gyenge állapotban találtatván s a mulasztás tetemes levén: egyfelől *tanitó Tóth János, másfelől a presbyterium kötelességeik buzgó teljesitésére utasittattak.*

B.-Ujlakon *az egyház tőkepénzeinek egyrésze nem szabályszerü kötelezvényeken levén elhelyezve: e mulasztás haladéktalan kijavitására*, továbbá az egyházi hivatalnokok hátralékban levő fizetésének mielőbbi kifizetésére, a hiányzó taneszközök beszerzésére, ürszék állitására s általában az iskolaügy körüli ellenőrzés buzgó teljesitésére *a presbyterium utasittatik.*

*Tamásdán a tanitás eredménye teljesen elégtelen, miért is tanitó Horvát Károly mint a ki, nemcsak sikeres eredményt nem tud felmutatni a tanitásban, de a mellett az éneklésben is teljesen járatlannak bizonyitotta be magát az egyházlátogató küldöttség előtt, — a presbyterinm előadása szerint pedig épen e miatt a közönséges istenitiszteletek alkalmával több izben botrány fordult elő: helyére más tanitó lenne alkalmazandó.*

*Agyán egyik iskola sem levén a ref. egyház nevére telekkönyvezve, e hiány pótlására,* továbbá a kiszabott tan- és vezérkönyvek pontos használatára, a hiányzó taneszközök beszerzésére *a presbyterium utasitandó.*

Erdőhegyen a leány-iskolában a tanitás eredménye ki nem elégitő, miért is egyfelől Izsó Károly tanitó iskolájának kijavitására, a tantervszerü és értelemfejlesztő tanitásra, másfelől a presbyterium mindkét iskolának a szükséges taneszközökkel fölszerelésére a kiszabott tanterv pontos megtartására, — s a leánytanitó fizetését képező földnek a ref. egyház nevére leendő telekkönyvezésére utasitandó.

Örvndetes tudomásul szolgál, hogy az istenitisztelet emelésére az orgona-alapitványból egy 8 változatu 1100 frtba kerülő orgona készittetik ez év folyamán.

N.-Zerinden a meglevő két iskola elégtelen levén a tankötelesek befogadására: a presbyterium utasitandó arra, hogy még egy iskola s illetőleg tanitóság felállitásáról gondoskodjék.

F.-Gyarmaton az egyház birtokában levő 12 hold föld mindez ideig nem levén a ref. egyház nevére telekkönyvezve: e mulasztás mielőbbi helyrehozására, valamint az iskoláknak ürszékkel ellátásra a presbyterium utasitandó.

Anton a lelkész és tanitói-lak és a templom mindezideig nem levén az egyház nevére telekkönyvezve: ugy e hiánynak haladéktalan pótlására, valamint a tulnépes vegyes iskolánál, mint a mult év tanfolyamán is volt, egy segédtanitó alkalmazására és dijazására a presbyterium utasitandó.

M.-Gyorokon az iskolaépület rozzant és tarthatatlan állapotban levén: egyfelől *a presbyterium uj tanterem előállitására,* másfelől *a lelkész-tanitó az iskolai tanitás emelésére utasitandó,* valamint arra is, hogy az egyház tulajdonát képező 10 catastr. hold földet mielőbb az egyház nevére telekkönyveztesse.

Pankotán az iskolánál javulás és haladás tapasztalható ugyan, de mert az még sok kivánni valót hagy fenn: ugy a lelkész-tanitó, mint az ő felelősségére alkalmazott segédlelkész-tanitó a módszeres tanitásra és a kiszabott tankönyvek használására utasitandó.

Boros-Sebesen az iskolaépület sürgős javitást igényelvén: egyfelől a presbyterium ennek haladéktalan kijavitására, továbbá a még mindig hiányzó ürszék épitésére s összehalmozódott közigazgatási hátrálékainak törlesztésére, — másfelől a tanitó Keresztesi András hanyatlást mutató iskolája emelésére s tisztének buzgó betöltésére utasitandó.

Szentleányfalván az iskolaépület rozzant állapotban levén, ennek mielőbbi kijavitása, a tanterv pontos megtartása, a kiszabott tankönyvek

használata ugy a presbyteriumnak, mint tanitó Vida Ferenczne k kötelességévé teendő; valamint az is, hogy az egyház tulajdonát képező ingatlanok az egyház nevére telekkönyveztessenek.

Kis-Peregen a presbyterium utasitandó, hogy mivel egyik iskolában sincsen ürszék: e hiányt mielőbb pótolja; rajta legyen, hogy az egyház tulajdonát képző ingatlanok, mihelyt lehetséges, az egyház nevére telekkönyveztessenek, ugy az anya, mint a leány-egyházban.

Szemlakon a vegyes iskolában a tanterv nem tartatván meg pontosan, ugy az ahoz alkalmazkodásra, mint a kiszabott és megszerzett, de nem használt tankönyvek kizárólagos használatára, valamint 102—1885. sz. egyházmegyei végzés pontos foganatositására, ugy tanitó Schladt Henrik utasitandó, mint a presbyterium e határozat foganatositásának ellenőrzésére.

Végül kötelességemnek tartom a nagytiszteletü egyházmegyei közgyülés előtt kijelenteni, hogy iskolaügyünk javulása s óhajtott előhaladását csakis ugy érhetjük el, hogyha az egyházmegyének és egyházkerületnek e tárgyu törvényen alapuló határozatai és végzései pontosan megtartatnak és foganatosittatnak. Miért is iskolaügyünk érdekében bátorkodom fölkérni a nagytiszteletü egyházmegyei közgyülést, hogy *fegyelmi eljárás terhe alatt rendelje el és követelje meg mindenkitől 6—1885. számu e tárgyu végzésének pontos megtartását*, illetőleg foganatositását.“

Tudomásul vétetik, s egész terjedelmében jegyzőkönyvben kinyomatni rendeltetik.

*Inditványai határozatt erőre emeltetnek.*

A közigazgatási költségekkel hátrálékos egyházak kötelességeik teljesitésére komolyan figyelmeztetnek. Ha pedig a segélyt kérő egyházak e nemü kötelességeiket teljesiteni elmulasztják: segély iránt benyujtott kérvényeiket közgyülésünk nem fogja ajánló pártolásával támogatni.

*Tamásdai tanitó Horvát Károly ügye egyházmegyei bíróságunkhoz azon kérelem mellett tétetik át, hogy azt, a törvényszerü egyházlátogatóság jegyzőkönyve alapján, mai ülésében tetárgyalni, itélettel ellátni kegyeskedjék.*

*Esperes iránt pedig*, — ugy személyesen végzett, fáradságtól vissza nem rettenő odaadással, tapintatosan, de azért még is kellő erélylyel teljesitett egyházlátogatásáért, — mint jelentésének gondos és igazán szakavatott szerkesztéseért — *közgyülésünk elismerő köszönetének jegyzőkönyvi kifejezését elrendelni kedves kötelességének ismeri.*

**8.** Olvastatott az egyházmegyei számvevőszék jelentése az általa átvizsgált egyházi számadásokról.

A számvevőszék elfogadott javaslatához képest az ágyai, anti, k.-apátii, aradi, árpádi, bajji, belényesi, b.-ze-

rindi, b.-böszörményi, fenesi, geszti, k.-gyáni, m.-gyáni, gyantai, széplaki, kisházai, e.-gyaraki, f.-gyarmati, m.-gyoroki, harsányi, komádii, okányi, pankotai, k.-peregi, sonkolyosi, jánosfalvai, szakáli, szalontai, szemlaki, sz.-leányfalvai, tamásdai, tárkányi, tenkei, ugrai és b.-ujlaki egyházak gondnokai részére *az 1885. évi számadások terhe alóli felmentvény minden fentartás nélkül kiadatott*, s ezen felmentvény az aradi, bajji, k.-peregi és szemlaki egyházaknál az 1884-ik évi gondnoki számadásokra is kiterjesztetett.

Minthogy a sarkadkereszturi egyházgondnok 1883, 1884. és 1885. évről átvizsgált számadásai hasonlóképen helyeseknek találtattak, most nevezett gondnok részére a felmentés szintén kiadatott.

Az ugrai egyháznak figyelmébe ajánltatik, hogy a tőkepénzek kiadásánál a törvényes 8% kamatlábhoz alkalmazkodjék.

A n.-zerindi egyház számadásában 153 tétel alatti bevétel 17 frt 30 krral jár fel, mig az ellennyugta 13 frt 30 krt mutat. A felmentvény oly utasitás mellett, hogy a hibás ellennyugta utólagosan helyesbitendő, megadatott.

A b.-zerindi egyházgondnok számadásában 52 frt 25 kr mint „Gusztáv Adolf-egylettől“ segélyképen kapott összeg a lelkész részére kiadott kölcsön gyanánt van felvéve. Miért is az egyházgondnok személyes felelősség terhe alatt utasittatik, hogy azon esetre, ha a presbyterium a Gusztáv Adolf-féle segély ilyetén elhelyezését csakugyan engedélyezte vólna, a kölcsönt adós lelkész által vagy kellően biztositsa, vagy mondja fel.

A vadászi egyház gondnokának a felmentés feltételesen, oly fentartás mellett adatik meg, hogy a 7 és több tétel alatti 240 frt 21 kr bevétel — 190 frt 34 kr ellen — nyugtáját a szükséges igazolványokkal utólagosan egészitse ki.

A cserméi leányegyház gondnokának kötelességévé tétetik, hogy ezentul rendszeres számadást adjon be.

Minthogy a sarkali egyházgondnok számadásában mult évi adóhátrálék 3158 frt 71 krral, folyó évi adókivetés 3694 frt 76 krral jár fel, a nélkül, hogy mindezek állagáról a számadáshoz bármiféle okmányok mellékeltettek vólna; de ezenkivül tanitói-lak vásároltatott, épitkezés történt, s mindezek felől a tájékozó adatok hiányzanak; nincs igazolva, hogy a számadást a presbyterium megvizsgálta, jóváhagyta vólna, s általánvéve a számadás mai alakjában nem felel meg egy rendszeres számadás

feltételeinek: egyházgondnok utasittatik, hogy számadását kellőképen szerelje fel, s a számvevőszékhez ujabb átvizsgálás alá terjeszsze be.

A nyégerfalvai számadás eredménye 310 frt 56 kr maradványt mutat, de nincs kitüntetve, készpénz maradvány-é ez, vagy a mi valószinübb egyházi adóhátrálékot képez. A felmentvény addig ki nem adatik, mig számadó gondnok bővebb adatokat nem terjeszt elő.

A m.-sassi egyházgondnok részére az 1884. évi számadása terhe alól a felmentvény kiadatott. De mert 1885. évi számadását egyetlen egy okmánynyal sem szerelte fel, holott az okmányokat erre is épen ugy beszerezhette vólna, utasittatik, hogy a számadást szabáiyszerüleg pótolja.

A m.-homorogi egyházgondnokától hasonlóképen megtagadtatott a felmentés, mivel 145 tételszámból álló kiadásai közül 120 igazolva nincs.

A remetei gondnoki számadásban „Kutasi Ferencz torára“ czim alatt felvett 6 forint, s ismét Kutasi Ferencz temetésekor pálinkáért 2 frt kiadás — miután ilyen természetü költségekkel az egyházpénztára nem terhelhető — számadó gondnok terhére iratott és szoros kötelességévé tétetett, hogy a két tétel értékét nyolcz forintokban ez évi számadásába bevétel gyanánt vegye fel.

A fekete-tóti, erdőhegyi és zsadányi egyházgondnokok pedig utasittattak, hogy mindeddig be nem érkezett számadásaikat a számvevőszékhez mielőbb beterjeszteni kötelességüknek tartsák.

Végre a számadások mikénti összeállitása tárgyában fennálló szabályzat kiegészitése gyanánt az egyházi adóra nézve kimondotta, hogy a mennyiben minden egyes adófizetőtől — különösen nagyobb egyházainkban — a hivek nagy száma mellett külön ellennyugtát, vagy bármely más okmányt kivánni a gyakorlatban igen sok nehézséggel járna, — az egyházi adóra tett befizetések ezentul a jóváhagyott évi előirányzat s illetőleg adókivetés és a hitelesitendő év végi hátrálék kimutatás főösszegének az egyházi adó bevételi naplójával egybevetése és összehasonlitása által lesznek elbirálandók.

**9.** Olvastatott esperes urnak a közalapi hátrálékok ügyében tett következő jelentése:

„Nagytiszteletü egyházmegyei közgyűlés!

Van szerencsém jelenteni, hogy a konvent meghagyásából az egyházmegyei közalapi bizottság a közalap 1883—85-ik évi járulékokról

szóló számadást, — a hátrálékokról, valamint a bevehetetleneknek itélt közalapi járulékokról hozzám beterjesztett, indokolt javaslatait a presbyteriumoknak felülvizsgálta és jóvánagyta, — kapcsolatosan a magyar földhitelintézethez az esperes által beküldött közalapi pénzekről szóló számadással együtt.

Van szerencsém az egyházmegyei közalapi bizottság ezen munkálatát, a mely egy példányban a közalap végrehajtó bizottságához f. é. május 29-én 268. sz. a. fölterjesztetett volt: tudomás és nyilvántartás végett a nagytiszteletü egyházmegyei közgyűlés elé ./· alatt zárva azon kijelentéssel beterjeszteni, hogy az ebben kimutatott hátrálékokról, s illetőleg törölt közalapi járulékokról szóló kimutatás, az illető egyházak presbyterumaihoz azon utasitással küldetett meg, hogy az itt kitüntetett hátrálékokat f. é. szeptember hóban, végrehajtás alkalmazása mellett is vegyék be s haladéktalanul küldjék el az egyházmegye pénztárnokához.“

## Kimutatás, illetőleg számadás az országos reform. egyházi közalap 1883—86. évi járulékairól.

*Tiszántuli egyházkerület nagy-szalontai egyházmegye.*

| I. | | II. | | | | | | | | III. | | | | IV. | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Sorszám | Egyházközség neve | Egy évi | | Három évi | | Befizetve | | Hátrálék | | Töröltetett | | Követelendő | | Tőke természetü adományok | |
| | | frt | kr | frt | kr | frt | kr | frt | kr | frt | kr | frt | kr | frt | kr |
| 1 | Ágya (Szintyével) | 60 | 90 | 182 | 70 | 182 | 70 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 2 | Ant | 29 | 80 | 89 | 40 | 89 | 40 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 3 | Apáti (Körösszeg) | 16 | 40 | 49 | 20 | 40 | 30 | 8 | 90 | 2 | 10 | 6 | 80 | — | — |
| 4 | Arad | 87 | 30 | 261 | 90 | 261 | 90 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 5 | Árpád | 20 | 10 | 60 | 30 | 60 | 30 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 6 | Bajj | 21 | 40 | 64 | 20 | 64 | 20 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 7 | Belényes | 32 | 50 | 97 | 50 | 97 | 50 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 8 | Böszörmény (Berek) | 93 | 40 | 280 | 20 | 289 | 20 | — | — | — | — | — | — | 9 | — |
| 9 | Erdőhegy | 85 | 80 | 257 | 40 | 251 | 50 | 5 | 90 | 5 | 90 | — | — | — | — |
| 10 | Fenes | 22 | 40 | 67 | 20 | 67 | 20 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 11 | Geszt | 82 | 30 | 246 | 90 | 246 | 90 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 12 | Gyán (Köte) | 66 | 30 | 198 | 90 | 198 | 90 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 13 | Gyán (Mező) | 57 | 40 | 172 | 20 | 172 | 20 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 14 | Gyanta | 31 | 60 | 94 | 80 | 94 | 80 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| | Leányegyházai: | | | | | | | | | | | | | | |
| | Kisháza | 2 | 80 | 8 | 40 | 8 | 50 | — | — | — | — | — | — | — | 10 |
| | Széplak | 2 | 60 | 7 | 80 | 7 | 90 | — | — | — | — | — | — | — | 10 |
| 15 | Gyarak (Erdő) | 32 | 20 | 96 | 60 | 96 | 60 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 16 | Gyarmat (Fekete) | 35 | 70 | 107 | 10 | 107 | 10 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 17 | Gyorok (Ménes) | 10 | 10 | 30 | 30 | 30 | 55 | — | — | — | — | — | — | — | 25 |
| | Összesen: | 791 | — | 2373 | — | 2367 | 65 | 14 | 80 | 8 | — | 6 | 80 | 9 | 45 |

| Sorszám | I. Egyházközség neve | II. Egy évi frt | kr | Három évi frt | kr | Befizetve frt | kr | Hátrálék frt | kr | III. Töröltetett frt | kr | Követelendő frt | kr | IV. Tőke természetű adományok frt | kr |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Áthozat: | 791 | — | 2373 | — | 2367 | 65 | 14 | 80 | 8 | – | 6 | 80 | 9 | 45 |
| 18 | Harsány (Nagy) | 33 | — | 99 | — | 100 | — | — | — | — | — | — | — | 1 | — |
| 19 | Homorog (Magyar) | 23 | 40 | 70 | 20 | 45 | 36 | 25 | 10 | 6 | 60 | 18 | 50 | — | 26 |
| 20 | Keresztur (Sarkad) | 24 | 30 | 72 | 90 | 55 | 60 | 17 | 30 | 1 | 20 | 16 | 10 | — | – |
| 21 | Komádi | 139 | 60 | 418 | 80 | 214 | — | 204 | 80 | 4 | 80 | 200 | — | — | — |
| 22 | Okány | 66 | 90 | 200 | 70 | 133 | 80 | 66 | 90 | — | — | 66 | 90 | — | — |
| 23 | Pankota | 33 | 90 | 101 | 70 | 101 | 70 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 24 | Pereg (Kis) | 63 | 60 | 190 | 80 | 129 | — | 61 | 80 | 2 | 10 | 59 | 70 | — | — |
| | l. e. Német-Pereg | 16 | 20 | 48 | 60 | 48 | 60 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 25 | Remete | 13 | 80 | 41 | 40 | 41 | 40 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 26 | Sarkad | 143 | — | 429 | — | 429 | – | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 27 | Sass (Mező) | 85 | 70 | 257 | 10 | 196 | 60 | 60 | 50 | 10 | 50 | 50 | — | — | — |
| 28 | Sebess (Boros) | 33 | 50 | 100 | 50 | 99 | 29 | 1 | 21 | 1 | 21 | — | — | — | — |
| 29 | Sonkolyos | 8 | 90 | 26 | 70 | 26 | 70 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| | fiók e. Jánosfalva | 5 | 90 | 17 | 70 | 17 | 70 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 30 | Szakáll | 7 | 20 | 21 | 60 | 21 | 60 | — | – | — | — | – | — | — | — |
| 31 | Szalonta (Nagy) | 574 | 70 | 1724 | 10 | 1306 | 15 | 417 | 95 | 228 | 90 | 189 | 05 | — | — |
| 32 | Szemlak | 29 | — | 87 | — | 86 | 64 | — | 60 | — | — | — | 60 | — | 24 |
| 33 | Szentleányfalva | 49 | 50 | 148 | 50 | 99 | — | 49 | 50 | 9 | 50 | 40 | — | — | – |
| 34 | Tamásda | 18 | 60 | 55 | 80 | 51 | — | 4 | 80 | 4 | 30 | — | 50 | — | – |
| 35 | Tárkány | 26 | 90 | 80 | 70 | 80 | 70 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| | Leányegyháza: | | | | | | | | | | | | | | |
| | Nyégerfalva | 11 | 10 | 33 | 30 | 33 | 30 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 36 | Tenke | 49 | 60 | 148 | 80 | 135 | 90 | 12 | 90 | 2 | — | 10 | 90 | — | — |
| 37 | Tóth (Fekete) | 14 | 20 | 42 | 60 | 42 | 60 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 38 | Ugra | 76 | 20 | 228 | 60 | 228 | 60 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 39 | Ujlak (Belényes) | 14 | 20 | 42 | 60 | 43 | 87 | — | — | — | — | — | — | 1 | 27 |
| 40 | Zerind (Bél) | 18 | 50 | 55 | 50 | 55 | 50 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 41 | Zerind (Nagy) | 50 | 70 | 152 | 10 | 152 | 10 | — | — | — | — | — | — | — | — |
| 42 | Zsadány | 68 | 30 | 204 | 90 | 186 | 75 | 23 | 15 | 2 | 05 | 21 | 10 | 5 | — |
| 43 | Vadász | 60 | 10 | 180 | 30 | 180 | 30 | — | — | — | — | — | — | | — |
| | 1885. évi perselypénz: | — | — | — | — | 7 | 44 | — | — | — | — | – | — | 7 | 44 |
| | | 2551 | 50 | 7654 | 50 | 6717 | 85 | 961 | 31 | 281 | 16 | 680 | 15 | 24 | 66 |

**24·66** tőketermészetü
**6693·19** a befizetett évi járulék, — is a következő részletekben küldetett be a magyar földhitelintézethez:

| Sorsz. | | frt | kr | | frt | kr |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | Nagy D. esperes 1884. febr. 26. 3077. sz. | 792 | 18 | | — | |
| | Ennek portója . . . | — | 42 | | — | |
| 2 | „ „ „ 1884. ápr. 22. 6001. sz. | 763 | — | | — | |
| | Ennek portója . . . | — | 40 | | — | |
| 3 | „ „ „ 1884. jul. 11. 19,189. sz. | 79 | — | | — | |
| 4 | Szél K. „ 1885. jan. 8. 340. sz. | 690 | 26 | ennek portója: | — | 47 |
| 5 | „ „ „ „ febr. 21. 2927. sz. | 782 | 70 | „ „ | — | 51 |
| 6 | „ „ „ „ márcz. 30. 4879. sz. | 324 | 21 | „ „ | — | 38 |
| 7 | „ „ „ „ jun. 25. 9441. sz. | 648 | 20 | „ „ | — | 47 |
| 8 | „ „ „ „ decz. 24. 18,870. sz. | 610 | 46 | „ „ | — | 47 |
| 9 | „ „ „ 1886. ápr. 30. 7630. sz. | 1978 | 62 | „ „ | — | 87 |
| 10 | „ „ „ „ máj. 24 9409. sz. | 48 | 40 | „ „ | — | 10 |
| | | 6717 | 85 | | 3 | 27 |

Ezen kimutatást, illetőleg számadást, ugy egyes tételeiben, mint főösszegeiben okmányaival összehasonlitván: azt helyesen vezetettnek, teljesen felszereltnek találtuk, s mint ilyet jóváhagytuk, — azon kijelentéssel, hogy az esperes Szél Kálmán által előlegezett 3 frt 27 kr postadij, részére az egyházmegyei pénztárból kiutalványozandó.

N.-Szalontán, 1886. május 29.

Szél Kálmán ev. ref. esperes, Ercsei Sándor, Dr. Balog Elek egyházmegyei közalapi bizottság.

*Helyeslő tudomásul vétetik.*

Ugy a jelentés, mint annak melléklete a kimutatás jegyzőkönyvben egész terjedelmében kinyomatni rendeltetik.

**10.** Egyházmegyénk tanitói segélyegyletének elnöke Balog István kéri, hogy egyházmegyénk tanitói segélyegyletének gyámolitására kötelezteténk minden kebelbeli egyház, minden évben egy-egy vasárnapi perselypénzt adományozni.

Ezzel kapcsolatban inditványba tétetett, hogy a lelkészi gyámintézet részére is szintén adományoztassék minden egyház által évenként egy meghatározott innepi- vagy vasárnapi perselypénz, annyival is inkább, mert az egyházak, mint iskola fentartó testületek, az országos tanitói nyugdijintézetbe évenként nem jelentéktelen összeg fizetésére kötelezteténk, mig a lelkész gyámintézet az egyházak, mint testületek, segélyében állandóan nem részesül.

Egyházmegyei közgyűlésünk örömmel teljesiti a tanitói segélyegylet elnökének szerény kérelmét, s a kapcsolatos inditványt is, mint a mely teljesen indokolva van, elfogadván: *felkéri és útasitja a kebelbeli egyházak* presbyte-

riumait, illetőleg *gondnokait*, hogy a jövő *1887-ik évtől fogva, minden évben a virágvasárnapi perselypénzt a tanitói segélyegylet pénztárnokához, — a nagypénteki perselypénzt pedig a lelkész-gyámintézeti pénztárnokhoz posta utján azonnal elküldeni ismerjék kegyeletes és mellőzhetlen kötelességüknek.*

A lelkészek pedig felkéretnek, hogy nevezett innepek alkalmával a szokott módon, szószékből jelezzék a kegyeletes czélt, melyre a begyült alamizsna-fillérek fordittatni fognak.

**11.** Bemutattattak a sonkolyosi lelkészválasztásra vonatkozó összes ügyiratak, melyek szerint Barna Zsigmond időközi lelkész egyhangulag sonkolyosi lelkészszé választatott.

A törvény szerint megejtett lelkészjelölés és választás tudomásul vétetik és jóváhagyatik. Barna Zsigmond elválasztott senkolyosi lelkész, 148 forint kegyeleti általány fizetési kötelezettsége mellett hivatalában megerősittetik.

Mind a lelkészjelölő bizottság jegyzőkönyve, mind a választásról felvett jegyzőkönyv ugy ez alkalommal, mint jövőben minden egyes esetben jegyzőkönyvileg kinyomatni elrendeltetik.

A)

Jegyzőkönyv, mely felvétetett N.-Szalontán, 1886. márcz. 2-ik napján a sonkolyosi lelkészjelölés tárgyában az egyházmegye jelölő bizottsága által.

Elnöklő esperes annak előadása mellett, hogy az egyházmegye lelkészjelölő bizottsági tagjait a mai napon N.-Szalontán a sonkolyosi lelkészjelölés tárgyában tartandó rendes ülésre meghivta, s másfelől a sonkolyosi presbyteriumot felhivta, hogy ezen ülésre küldje be az általa választott lelkészjelölő bizottsági tagokat, igazoló iratukkal, felolvassa a sonkolyosi presbyterium f. évi február 4-ikén tartott ülése jegyzőkönyvi kivonatát, melyszerint a lelkészjelölő bizottság tagjaiul, Petrikó Gabor gondnok, Fenesi Péter és Miklós Péter presbytereket választotta meg, kik ezen ülésre megjelentek: a lelkészjelölési ülést megalakultnak nyilvánitja és megnyitja.

Esperes előterjeszti, hogy az egyházi törvény értelmében az egyházi lapokban közzétett pályázati hirdetés folytán, a kitüzött határidőig a sonkolyosi lelkészségre hárman pályáztak u. m.:

Barna Zsigmond. Első vizsgát tett 1883. áprilban. Másodikat 1884. áprilban kitünő és jelessel. 1883. májustól október 20-ig N.-Géczen, 1883. októbertől 1884. ápr. 14-ig Déva-Ványán segédlelkész — 1884. junius 23-tól 1885. ápr. 24-ig M.-Gyánban időközi lelkész — 1885. május 1-től a mai napon Sonkolyoson helyettes lelkész.

Sárközi Ignácz, ki esperese által kiállitott szolgálati bizonylata szerint 4 ½ éven át több helyen segédlelkész, M.-Szigeten 4 évig rendes, — Szathmáron 1 évig kisegitő tanár, Temesváron az egyesült evang. egyházban segédlelkész, 1875. óta P.-Daróczon lelkésztanitó.

Nagy Gyula, iskolai bizonyitványai kitünő, jeles, kielégitő, — lelkészképességi első vizsgát tett 1883-ban jeles, kielégitő osztályzattal, második vizsgát 1884-ben kielégitő osztályzattal, — 1883. juniustól 1884. áprilisig Kisujszálláson ideiglenes elemi iskola tanitó és segédlelkész, — 1885. május 14 óta Turkeviben segédlelkész, — szolgálati bizonyítványa esperesileg megerősitve nincs.

Jelen három pályázó közül a tiszántuli ref. egyházkerület fennálló szabályrendelete értelmében és alkalmazásával egyhangulag jelöltettek a sonkolyosi lelkészségre: Barna Zsigmond helyettes lelkész, Sárközi Ignácz p.-daróczi lelkésztanitó, — miután Nagy Gyula bizonyítványa esperesileg megerősitve nincs, ezen alaki hiány miatt, a jelöltek közé felvehető nem volt.

Kelt mint fent: Szél Kálmán ev. ref. esperes. Ercsei Sándor, Nagy Sándor, Nagy Péter, — Petrikó Gábor, Fenesi Péter, Miklós Péter m. k.

B)

Jegyzőkönyv, felvéve B.-Sonkolyoson, 1886. évi márczius 21-dik napján d. e. 11 órakor, a sonkolyosi ev. ref. lelkészi állomásnak választás folytán betöltése tárgyában alólirott küldöttség által.

A mely alkalommal alólirott küldöttség a n.-szalontai nagytiszteletü Esperesség, mint egyházmegyei Elnökség 102—1886. sz. felhivása folytán nevezett községben megjelenvén, s a lelkészválasztásra jogosult egyházközségi tagokat a ref. iskola épületébe összehiva: a választási eljárásróli jelen jegyzőkönyvét d. e. 11 órakor megnyitotta.

Egyidejüleg a küldöttség az egyházi törvények 195—203. §-ainak eleget teendő: kikérdezés, utánjárás és tapasztaltak folytán meggyőződött arról, hogy a lelkészségre jelöltek névsora, valamint a választásnak mai határnapja választást megelőzőleg mindkét vasárnapon a templomi szószékből a közönségnek tudtára hozatott szóbeli kihirdetéssel; valamint meggyőződött a küldöttség arról is, hogy a választásra jogosultak névsora idejében a presbyterium által össze lett állitva, s választás előtti vasárnapon az illetékes érdekeltek megtekintése végett a lelkészi lakban letétetett, s hogy, — miután az ellen felszólamlás nem tétetett — a presbyterek által aláiratott.

Ezen névsora a választóknak alólirt küldöttség részéről a jegyzőkönyv megnyitásakor átvétetvén: általunk is hitelesittetett. Megjegyezzük, hogy a sonkolyosi jogosult választókon kivül e névsorban az egyházi törvények 195. §-a 2-ik pontja alapján — a nagytiszteletü Esperesség 73—1886. sz. közléséhez képest — a jánosfalvai leányegyházközség tagjai közül, tekintve, hogy az anyaegyház fentartásához nem járulnak, de a lelkész fizetéséhez urvacsora osztás teljesitéséért évi 20 forinttal járulnak,

méltányossági szempontból, esperesi utasitásra, csakis az egyházi presbyterium lett felvéve, s választásra jogositva.

Végre a választásra vonatkozó egyházi törvények felolvastatván, megmagyaráztattak, mihezképest a jelöltek nevei: tiszteletes Barna Zsigmond és Sárközi Ignácz kikiáltása mellett a választók általános lelkesedéssel, közfelkiáltással, egyhangulag tiszteletes Barna Zsigmond urat választották meg.

Ezután a jegyzőkönyv felolvastatott, s helybenhagyva aláiratott.

Kelt mint fent: Benedek László m. k. egyházmegyei tanácsbiró s küldöttségi tag, Sipos Imre belényesi ev. ref. lelkész, s küldöttségi tag, Petrikó Gábor m. k. gondnok.

**12.** Olvastatott *Nadányi Gyula birtokos* 1000 frt, azaz — egyezer forintról szóló alapitó levele, melynek értelmében, néhai atyja sirkertjének jokarban tartása feltétele mellett az alapitványi tőke 50 forint évi kamatai meghatározott arányban az alaptőke gyarapitására, a györösi g. keleti lelkész és harangozó, — másrészt a fenmaradó összeg a feketetóti ev. ref. lelkész és a f.-tóti iskolában tanuló két növendék javadalmazására, illetőleg jutalmazására forditandó.

E nemes szivből származott alapitványt a gyűlés örvendetesen veszi tudomásul; *adományozó Nadányi Gyula urnak köszönetét jegyzőkönyvileg is kifejezi.*

A f.-tóti ev. ref. egyház előljárósága az alapitványnak az alapitó levél értelmében leendő kezelésére felhatalmaztatik, azon utasitás- s meghagyással, hogy az alapitványról szóló takarékpénztári könyvet őrizze, azt az egyházlátogatóknak mindannyiszor felmutassa, s a kamatok hova forditása felől évenként az egyházmegyei gyűléshez számadást terjeszszen be.

**13.** Sarkadi lelkész Osváth Imre beterjeszti megerősités és felsőbb helyre leendő felterjesztés végett a sarkadi ev. ref. egyház képviseletében Osváth Imre lelkész, K. Tóth Lajos egyházgondnok mint vevők, s Buzi András mint eladók között a sarkadi 420. számu telekjegyzőkönyvben foglalt 1405., 1406. h. r. sz. 526. népsorszámu beltelkes ház megvételéről kiállitott adásvevési szerződést. Ezzel kapcsolatosan az ezen vételt jóváhagyó presbyteri, s egyházközgyűlési határozatokat.

A bemutatott adásvételi szerződés jóváhagyásához az egyházmegye hozzájárul, s azt a legfelsőbb jóváhagyás megnyerése végett az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni határozza.

**14.** A ménes-gyoroki egyház rozzant, s már ki sem javitható iskolája helyett — meg akarva felelni az esperes, kir. tanfelügyelő, s általában a törvény kivánalmának — ujabb iskolahelyiséget akar épittetni. Erre

nézve az aradmegyei árvapénztárból 15—20 év alatt törlesztendő 6%-os, s a ménes-gyoroki ev. ref. egyház ingatlanaira bekebelezendő 800 forint kölcsönt akar felvenni, s annak az egyházmegye részéről leendő engedélyezését kéri. Kijelenti, hogy az épitkezés a bemutatott költségelőirányzat és tervrajz szerint 1800 forintba kerül, mire nézve fedezetet találnak a már meglevő 340 forint kamatozó készpénz, s a felveendő 800 forint kölcsön, a vallás és közoktatási miniszteriumtól kérendő segély, — s a lakosok között rendezendő gyüjtésből bejövendő összegekben.

Tekintve, hogy az épittetni szándékolt iskolahelyiségre mulhatatlan szükség van, s annak — a bemutatott, s az egyházmegye részéről ezennel jóváhagyott költségelőirányzat, s tervrajz szakértő által történt felülvizsgálat után — előállitása előnyösnek mutatkozik, a 800 forint kölcsön felvételéhez az egyházmegye hozzájárul, s a kérvényt végleges hozzájárulás végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

Minthogy azonban a kérvényben nincs kitüntetve, hogy az engedély a gyoroki egyháznak miféle és mely számu telekjegyzőkönyvben levő birtokára vonatkoznék; másrészt pedig az épitkezési költségek egy része csak remélhető bevételek által látszik fedeztetni: utasittatik a ménes-gyoroki egyház, hogy a jelzálogul szolgálandó egyházi vagyon telekkönyvi s helyrajzi számát a bekebelezési engedély megadhatása végett pótlólag esperes urhoz küldje meg.

Az esetben pedig, ha az épitkezési költségek, az általuk bevenni remélt összegből ki nem telnének, *a fedezetlen összeget ujabb kivetés által fedezzék.*

**15.** Olvastatott Kiss György szakáli helyettes lelkész jelentése arról, hogy a megyei helyi érdekü vasut igazgatóság küldöttsége a vasut részére kisajátitandó területek hóldjáért a kárpótlást 200 forintban állapitotta meg; a mennyiben pedig a szakáli lelkészi pótlék föld végéből 30—40, az egyház kaszálójának végéből 40—50 □ öl kisajátitás alá kerül — engedélyt kér a szakáli egyháztanács részére, hogy az egyességet a megállapitott egységi ár alapján megköthessék.

A kisajátitás jóváhagyatik, felhatalmaztatik a szakáli egyház elöljársága, hogy az egyesség alapján a kisajátitandó területről szerződést állitson ki. Esperes ur megbizatik annak megerősitésére. Kijelentetik azonban, hogy *a kisajátitási összegek előbbi czélokra lesznek kizárólag forditandók,* s tisztán a kamatok lesznek felhasználhatók a lelkész, s az egyház szükségeire.

**16.** Az ágyai egyház lelkésze, — a presbyteriuma javaslata alapján hozott egyházközgyűlési azon határozatot, hogy a fiuiskola kibővitése, templomtető kijavitása, a lelkészlak nádtetőjének zsindelylyel helyettesitése czéljából 416 forint ujabb teher vettessék ki a lakosságra — jóváhagyás végett beterjeszti.

A czélba vett épitkezések, s javitások eszközlése elfogadtatik, az ágyai egyház előljáróságának kötelességévé tétetik, hogy a szándékolt épitkezések költségeiről a számadást annak idejében mutassa be.

Kisebbszerü épitkezésekről levén szó: tervrajz bemutatása nem kivántatik.

**17.** Olvastatott *Kálmán Béla* előbb gáborjáni, jelenleg m.-sassi segédlelkész kérvénye, melyben magát a n.-szalontai egyházmegye segédlelkészi sorába felvétetni kéri.

A bemutatott lelkészképességi másodbizonyitványa alapján kérelmének hely adatik.

**18.** Olvastatott *Szabó József* tárkányi segédlelkész, nyégerfalvai segédlelkész-tanitó kérvénye, melyben magát az egyházmegye segédlelkészei sorába felvétetni kéri.

Bemutatott lelkészképességi első bizonyitványa alapján kérelmének hely adatik.

**19.** *Bod László* okányi segédlelkész kéri magát ily minőségben az egyházmegyébe kebeleztetni.

Bemutatott lelkészképességi első bizonyitványa alapján a kérelemnek hely adatik.

**20.** Sántha István, mint a szakáli templom- és iskola-alap rendezésével megbizott egyházmegyei tanácsbiró előterjesztésére

a közgyűlés, kapcsolatosan f. é. ápr. 2-ikán 39. sz. a. kelt határozatával, engedélyt adott, hogy a mennyiben a templom- és iskola-alap kamatjövedelme a tanitó fizetésének kiegészitő részét képezi, a most *behajtás alatt álló ezen tőkék* — kellő biztositék mellett — takarékpénztári kezelés helyett továbbra is *kölcsönképen helyeztessenek el*, olyformán, hogy a kamatjövedelem a tanitó fizetésébe beszámitandó.

**21.** Az 5-ik szám alatt kiküldött bizottság az általa megvizsgált, lentebb szintén közlött jelentés kapcsában beterjeszti a következő esperesi számadást:

„Nagytiszteletü egyházmegyei közgyűlés!

Van szerencsém jelenteni, hogy egyházmegyénk utóbbi közgyűlése óta, a következő hivatalos pénzek továbbittattak általam:

| Idő 1886. | Okmány-szám | | Bevétel frt | Bevétel kr | Kiadás frt | Kiadás kr |
|---|---|---|---|---|---|---|
| április 27. | 208. á) | Nagy Péter pénztárnok 1883. közalapi járulék . . . . | 138 | 50 | — | — |
| „ „ | 208. b) | Nagy Péter pénztárnok 1884. közalapi járulék . . . . | 422 | 65 | — | — |
| „ „ | 208. c) | Nagy Péter pénztárnok 1885. közalapi járulék . . . . | 1414 | 74 | — | — |
| „ „ | 208. d) | Nagy Péter pénztárnok 1885-ről perselypénz . . . . . | 2 | 73 | — | — |
| május 1. | Ad 208. | A földhitelintézetnek közalapi járulék (7630. sz.) . . . . | — | — | 1978 | 62 |
| április 27. | 209. | Nagy Péter pénztárnok egyházker. s főiskolai czélra . . . | 1760 | 81 | — | — |
| május 1. | 209. á) | Főiskolai pénztárnak átalalakitási járadék . . . . . | — | — | 649 | 74 |
| „ „ | 209. b) | Főiskolai pénztárnak, épitési járadék . . . . . | — | — | 374 | 18 |
| „ 3. | 209. c) | Főiskolai pénztárnak, szegény tanulók részére . . . . . | — | — | 1 | 10 |
| „ „ | 209. d) | Egyházker. pénztárnak közigazgatási költség 1886-ról . . | — | — | 670 | — |
| „ „ | 209. é) | Egyházker. pénztárnak jegyzőkönyvek ára 1885-ről . . . | — | — | 65 | 79 |
| „ 22. | 256. | Nagy Péter pénztárnok 1885. évi közalapi járulék . . . | 48 | 40 | — | — |
| „ 24. | Ad 256. | Földhitelintézetnek közalapi járulék (9409. sz.) . . . . | — | — | 48 | 40 |
| junius 5. | 275. | Egyházker. pénztárnak 1886-iki államsegély . . . . . | 983 | — | — | — |
| „ 9. | 280. | Egyházm. gyámintézeti pénztárnak államsegély . . . . | — | — | 603 | — |
| „ 14. | Ad 282. B)$_1$. | Szabó József nyégerfalvai tanitó államsegély . . . . . | — | — | 50 | — |
| „ „ | „ B)$_2$. | Fekete Imre m.-gyoroki lelkésztanitó államsegély . . . . | — | — | 50 | — |
| | | Átvitel: | 4770 | 83 | 4490 | 83 |

| Idő 1886. | Okmány-szám | | Bevétel frt | Bevétel kr | Kiadás frt | Kiadás kr |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | Áthozat: | 4770 | 83 | 4490 | 83 |
| junius 14. | 282 B) 3. | Derekas János f.-tóti lelkész-tanitó államsegély . . . . | — | — | 50 | — |
| „ 15. | „ B) 4. | Kiss György szakáli h. lelkész-tanitó államsegély . . . . | — | — | 50 | — |
| „ 16. | „ B) 5. | Diószegi Endre ny. lelkész-tanitó államsegély . . . . . | — | — | 40 | — |
| „ 18. | „ B) 6. | Somogyi József cserméi tanitó államsegély . . . . . | — | — | 30 | — |
| „ 19. | „ B) 7. | Barna Zsigmond sonkolyosi lelkész államsegély . . . . | — | — | 50 | — |
| „ „ | „ B) 8. | Széles Lajos jánosfalvai tanitó államsegély . . . . . | — | — | 30 | — |
| „ „ | „ B) 9. | Laczikó István széplaki tanitó államsegély . . . . . | — | — | 30 | — |
| | | Összesen: | 4770 | 83 | 4770 | 83 |

Tiszteletem kifejezésével vagyok

N.-Szalontán, 1886. julius 17. Szél Kálmán
ev. ref. esperes.“

„A nagyiszteletü, s tekintetes egyházmegyei közgyűlés által az utóbbi közgyűlés óta mai napig, nagytiszteletü esperes ur által továbbitott pénzekről vezetett számadás megvizsgálásával bizatván meg: azt a nyugtákkal és ellennyugtákkal teljesen megegyezőnek, s igy helyesen vezetettnek találtuk.

Nagy-Szalonta, 1886. julius 27. Böszörményi Lajos s. k. Szücs József s. k.“

Tudomásul vétetik.

*Számadó espereznek a felmentvény* — a fentartandók fentartásával — *megadatik.*

A számadás mellékleteivel együtt levéltárba tétetni rendeltetik.

**22.** Szőcs Imre bélzerindi lelkésztanitó, hivatkozva az egyházkerület 1881. május 2—7. napjain tartott közgyűlésének 147. szám alatt hozott, s a bélzerindi lelkészi és tanitói hivatalok egyesitésének „egy időre“ történt megerősitését illető végzésére; valamint a fizetések megváltoztatására vagy módositására, egyházkerületi végzéssel kitüzött 5 évi időtartamnak, — a bélzerindi lelkésztanitói fizetést illetőleg — lejártára: a lelkészi és tanitói egyesitett hivataloknak különválasztásaért, s a mennyi-

ben ez „nem láttatnék jónak," a tanitói és kántori dijak visszaállitásaért folyamodik.

Tekintettel a bélzerindi egyház még mindig az árvizcsapás sulyos következményeit viselő tagjainak, ujabbi — templomépitési — költségekkel lett nagyobb mérvü megterheltetésére, *egyházmegyei közgyűlésünk ez időszerint még, 116—1885. számu végzéséhez ragaszkodik,* s azt fentartja.

**23.** Dobray Ferencz fenesi lelkész, okmányokkal igazolva rendkivüli elemi csapás által szenvedett sulyos helyzetét, az iránt kérelmez, hogy az egyházkerülethez intézett s nagyobb mérvü államsegélyt kérő folyamodását, egyházmegyénk meleg pártfogolás mellett terjeszsze föl.

Folyamodó lelkész kérvénye, tekintettel az őt és az egyháza tagjait ért nagy elemi csapásra, egyházmegyei közgyűlésünk *meleg ajánlata kiséretében terjesztetik föl* az egyházkerület rendkivüli államsegélyt kiosztó bizottságához.

**24.** Laczikó István szépiaki és Laczikó János kisházai tanitók, nyommasztó anyagi helyzetökre utalva, az államsegélyben részesülendők közé leendő fölvétetésüket kérik.

Folyamodó tanitók kérelme teljesittetvén, kérvényeik az államsegélyt kiosztó egyházmegyei bizottsághoz terjesztetni határoztatnak.

**25.** A széplaki és kisházai leányegyházak tanitóitól beadott segélykérvény tárgyalásánál, elnöklő Esperes, röviden vázolva e missziói fontosságu leányegyházak veszélyeztetett helyzetét, s a szükséget, hogy a nevezett leányegyházak a gyantai lelkész által, — kinek felügyelete alá tartoznak, — többször látogattathassanak, s e czélból a gyantai lelkész maga mellett segédet tarthasson: javasolja, hogy nevezett leányegyházakat, egyházmegyénk ajánlja hathatósan a magyar ref. segélyegyletnek, segélyezés czéljából.

Esperes ur inditványa elfogadtatván, a gyantai lelkészi hivatal, a széplaki és kisházai leányegyházak nagyobb mérvü lelki gondozhatása, s e czélból egy segédlelkész beállithatása tekintetéből, a magyar ref. segélyegylet pártfogoló segélyezésébe, egyházmegyénk közgyűlése által, hathatósan ajánltatik.

**26.** A szentleányfalvai egyház, részben befejezett lelkészi laka épitési költségének fedezésére, illetve az épitkezésből reánehezedett, s az e nélkül is megterhelt egyháztagok által e részben már nem fedezhető adósságának törlesztésére, 200 forint közalapi segélyt kér.

A lelkészi lak épitését részben bevégzett, s a további költségeket önerején nem fedezhető egyház, tagjainak nyommasztó anyagi helyzetére, s a hatóságilag helybenhagyott épitkezésből reá nehezedett adósságának törlesztésére való tekintetből, *150 forint közalapi segélyre ajánltatik.*

**27.** A belényesi egyház, adósságának fedezésére, s régi lelkészi lakának kijavitására, 376 forint közalapi segélyért folyamodik.

Az idegen felekezetek közt őrponti állást elfoglaló, s tagjait tekintve jobbára szegény iparosokból álló egyház, adósságának törleszthetése czéljából *150 forint közalapi segélyre ajánltatik.*

**28.** A sonkolyosi egyház, folyó szükségletei fedezésére, épitkezési javitásokra, s 100 forintra tett adóssága törlesztésére, 200 forint közalapi segélyért kérvényez.

Tekintetbe véve az idegen felekezetek közt élő kisded egyház ujabb időben magát megterhelt tagjainak szegénységét, adóssága törlesztésére való tekintetből, folyamodó egyház *100 forint közalapi segélyre ajánltatik.*

**29.** A jánosfalvai leányegyház, 130 forint adósságának törlesztésére s templomi felszerelésre, 200 forint segélyt kér a közalapból.

Folyamodó leányegyház, adósságának némi törleszthetése s a templomi felszereléseknek részben teljesithetése czéljából, s tagjai szegénységére való tekintetből *50 forint közalapi segélyre ajánltatik.*

**30.** A feketetóti egyház, önfentarthatása czéljából, 300 forint közalapi segélyért kérelmez.

A kisded, szegény tagokból álló s létért küzdő gyülekezet, *100 forint közalapi segélyre ajánltatik.*

**31.** A pankotai egyház, épitésből fenmaradt adósságai törlesztésére, 150 forintot kér a közalapból.

Folyamodó, szegény s adóságokkal küzdő egyház, mint a magyar protestantismus egyik végvára, adóssági terheinek könnyitése czéljából, *100 forint közalapi segélyre ajánltatik.*

**32.** A ménesgyoroki egyház, iskolaépitésre, s közszükségei fedezésére 500 forint közalapi segélyt kér.

A missziót teljesitő, szegény tagokból álló csekély népességü egyházat, iskolája fölépithetése czéljából, *400 forint közalapi segélyre melegen ajánlja egyházmegyénk.*

**33.** A nyégerfalvai leányegyház, templom javitásra, s adósság törlesztésre, 200 forint segélyt kér a közalapból.

A szegény s őrállói hivatást teljesitő egyház, beterjesztett költségvetésének helybenhagyásával, temploma szükségelt kijavithatása tekintetéből, *100 forint közalapi segélyre ajánltatik.*

**34.** A cserméi leányegyház, önfentartási czélra, 150 forint közalapi segélyért folyamodik.

Protestáns egyházunknak ez idegen elemek közé ékelt egyik végvára, csak nem rég beállitott iskoláját önerejéből nem tarthatván fenn teljesen, *100 forint közalapi segélyre ajánltatik.*

**35.** Az uj bélzerindi egyház, templomépitésre 500 forintot kér a közalapból, s bemutatva mellékleten a 6002 forint 88 krra tett költségszámitást, valamint a f. évi julius 11-én tartott egyházközségi közgyűlésnek 6. és 7. szám alatt hozott, az egyháztagokra templomépitési czimen kivetett összeg kezelésére, illetve beszedési módjára vonatkozó határozatát: egyházmegyénkhez intézett kérvényében, — utalva a Gusztáv Adolf-egylettől, Láng Adolf ev. főesperes ur közreműködése folytán templomépitésre nyert 471 forintnyi segélyre, — kérvénye támogatásaért s e czélból közgyűlésünk hatályos pártfogásaért esedezik.

Tekintettel az árvizveszély után más helyre telepitett egyház tagjainak azon helyzetére, hogy nagymérvü anyagi veszteségeikből még mindig nem épültek föl egészen, s daczára ennek, az élvezett könyöradományok pótlására, önmagukat nagy mérvben megadóztatták, hogy templomot épithessenek: folyamodó egyházat *300 forint közalapi segélyre hathatósan ajánlja egyházmegyénk közgyűlése.*

**36.** A szakáli egyház, középületeinek javitására, 430 forint közalapi segélyt kér.

Folyamodó kisded egyház, középületeinek sürgőssé vált kijavitására, illetve az ebből eredő költségek viselésére, egyéb terhei mellett gyönge levén, *200 forint közalapi segélyre ajánltatik.*

**37.** Szintye fiókegyház, iskolaépitésre, s tanitói fizetésre, 300 forint közalapi segélyt kér; bemutattatván mellékletben „a Szintyén letelepült magyarok“ személyi és vagyoni állásának kimutatása, valamint másolat-

ban — lelkész aláirásával — egy egyetemlegesen kötelező irat, melyszerint a szintyei egyháztagok, a beállitandó tanitó fizetéséhez, — a szülék által fizetendő tandijon kivül, — összesen 150 forinttal, az iskolaépülethez közmunkával járulnak.

A missziói fontossággal biró, idegen nemzetiségek közé ékelt, s tanitóval biró leányegyházzá alakulni törekvő fiókegyház élettevékenységre ébredését, s ennek első jeleit örömmel üdvözli egyházmegyénk; de rendes *iskolaépitési költségterv s kivetés, valamint tanitói dijlevél hiányában,* folyamodó kérelmét azzal utasitja vissza, hogy leányegyházzá alakulásukat a szintyeik rendszeresen eszközöljék és *a konventi utasitásoknak pontosan feleljenek meg,* mert e nélkül kérvényök föl nem terjeszthető.

**38.** A magyar-homorogi egyház, elavult temploma helyett ujnak épitésére 300 forint közalapi segélyt kér; beterjesztvén mellékletben, a vállalkozó által 5409 forintra tett költségszámitást.

Egyházmegyénk, az épitési terv s költségvetés, valamint a költség fedezésének kimutatása nélkül, s igy fölszereletlenül beterjesztett kérvényt, nem terjesztheti föl ajánlólag; a költségvetést tulmagasnak, s ily alakban a czélbavett erőfölötti épitkezést meg nem erősithetőnek tartja. Utasitja folyamodó egyházat, szerényebb költségü templomépités tervelésére, s e tervnek, valamint a kivetési kulcsnak bemutatására, hogy egyházközségileg is elhatározandó templomépitési czéljaikhoz hozzájárulását, s az ekkor netán beadandó közalapi segély kérvényükhöz ajánlását adhassa egyházmegyénk.

**39.** Tömöri Mihály borossebesi lelkész, csekély fizetésére, s 26 községben szórványosan lakó egyháztagok látogatásából származó uti költségeinek fedezésére, végre nehéz megélhetésére utalva, 150 forint közalapi segélyt kér.

Tekintettel a nagy területen szétszórt hivek lelki gondozhatására s az ebből folyó missziói utazás költségeire folyamodó lelkész, *150 forint közalapi segélyre ajánltatik.*

**40.** Sipos Imre belényesi lelkész szerény fizetésére, több felekezetektől lakott városban elfoglalt helyzetére, missziói fontosságu állására, s elemi csapást is szenvedett vóltára utalva, 200 forint segélyt kér.

Tekintve kérelmező lelkésznek missziói fontosságu helyzetét, szerény jövedelmét, s ujabban szenvedett anyagi veszteségét, *150 forint közalapi segélyre melegen ajánlja egyházmegyénk.*

**41.** Barna Zsigmond sonkolyosi lelkész, hivatkozva jövedelmének csekély voltára, s az ugy vallási, mint nemzetiségi tekintetben veszélyeztetett jánosfalvai leányegyház gyakoribb meglátogatásának szükségére, végre 148 forint kegyeleti általány czimen fizetendő tartozási kötelezettségére, 200 forint közalapi segélyért folyamodik.

Folyamodó lelkészt, — csekély jövedelmére, sulyos anyagi helyzetére, missziói kiváló fontosságu állására, s ügybuzgó s az idegen nemzetiségek között tevékeny, s a fölügyelete alá bizott leányegyház gondozásában fáradhatlan szolgálatára, s ebben a lehetőség megadására való tekintetből, — egyházmegyénk *150 forint közalapi segélyre, melegen ajánlja.*

**42.** Hajdu Elek vadászi lelkész, a nagyobb számu filiákban lakó hivek meglátogathatására, azoknak lelki gondozhatására, s ebből származó utazási költségeinek fedezésére, 100 forint közalapi segélyt kér.

A cserméi leányegyház uj életre keltésében érdemeket szerzett, szerény jövedelmü, s missziói körutjaiban buzgólkodó lelkészt, az idegen nemzetiségek közt szétszórt filiáinak gyakori látogatásában s gondozásában buzditandó s elősegitendő, egyházmegyénk, 100 forint közalapi segélyre ajánlja.

**43.** Derekas János feketetóti lelkésztanitó, csekély fizetése pótlására, s betegeskedésére hivatkozva, 250 forint közalapi segélyért folyamodik.

Folyamodó lelkésztanitó, csekély fizetésére s szegénységére való tekintetből, 50 forint közalapi segélyre ajánltatik.

**44.** Kocsa Károly pankotai lelkésztanitó, kettős hivatali terhére, ebből folyólag a segédtartás szükséges, de egyszersmind költséges voltára, s a nagy kiterjedésü leányegyházakban szétszórtan élő hivek lelki gondozhatására utalva, 100 forint közalapi segélyért folyamodik, részletesebben is indokolva, a kérvény iv mellett beterjesztett folyamodványában helyzetét.

Folyamodó lelkésztanitó kérvénye, tekintettel tisztességes évi jövedelmére és az e nemü indokolt kérvények tömeges voltára, ezuttal az egyházmegye *ajánlata nélkül* terjesztetik föl.

**45.** Márk Ferencz, megválasztott tanácsbiró, hivatkozva a 19—1885. számu egyházmegyei végzésre, iskolafelügyelői tisztéről lemond.

Lemondása elfogadtatván, helyébe *Bagdi János* anti lelkész az erdőhegyi körbe iskolalátogatóul megválasztatik.

**46.** Jelengyűlés jegyzőkönyvének hitelesitésével Szél Kálmán esperes elnöklete alatt, a jegyzőkön kivül Ercsei Sándor, Nagy Sándor és Dr. Balog Elek bizatnak meg.

---

A 22—44. számokat hitelesitette maga a közgyűlés.

A többi számokat hitelesitették Nagy-Szalontán, 1886. julius hó 29. és 30-ik napjain: Szél Kálmán esperes, Nagy Sándor és Dr. Balog Elek tanácsbirák.

---

22—44. számokat jegyzette: *Nagy Imre* egyházmegyei lelkészi aljegyző.

A 8. és 20. számokat jegyzette: *Sántha István* egyházmegyei világi főjegyző.

Az 5, 6, 12—19. és 21. számokat jegyzette: *Borbély László* egyházmegyei világi aljegyző.

A többi számokat jegyzette: *Balog Ambrus* egyházmegyei lelkészi főjegyző.

# JEGYZŐKÖNYV,

**mely felvétetett a nagyszalontai ev. ref. egyházmegye 1886. évi julius hó 27-ik napján Nagy-Szalontán tartott**

# BIRÓSÁGI ÜLÉSÉRŐL.

Jelen voltak:

*Szél Kálmán esperes és Tisza Kálmán egyházmegyei gondnok* elnöklete alatt: Ercsei Sándor, Benedek László, Dr. Balog Elek, Sántha István világi — szalontai Nagy Sándor, Ferenczi Gedeon, Böszörményi Károly, Nagy Péter, Balog Ambrus, Márk Ferencz lelkészi tanácsbirák.

Jegyzők: Balog Ambrus lelkészi — Sántha István, Borbély László világi részről.

**47.** Szél Kálmán esperes előterjeszti, hogy első sorban hirdettessenek ki az egyházkerületi bíróságnak azon helybenhagyó itéletei, melyekkel a folyó évi április hó 2-dik napján tartott egyházmegyei birósági ülésünknek — a bajji és tamásdai ügyekben hozott, — s fellebbezett itéletei elláttattak.

Miután egyházmegyei bíróságunk meggyőződést szerzett magának arról, hogy a bajji ügyben mind a fellebbező panaszlók, mind pedig a panaszlott lelkész a felsőbb bíróság itéletének jelen kihirdetésére elnökileg meghivattak és meg is jelentek: egyházi elnök felhivására olvastatott előttük a folyó évi május 5-ik napján Debreczenben hozott itélete az egyházkerületi bíróságnak:

„Az egyházmegyei bíróság itéletének azon része, hogy *Böszörményi Pál lelkész az egyházi törvény 246. §. b) pontja értelmében feddésre itéltetik, indokainál fogva helybenhagyatik;* az egyházmegyei itélet többi része pedig *felóldatik.*

Indokok: A feddés az egyházmegyei itéletben foglalt indokok alapján teljesen jogosult levén nevezett lelkészre: az itélet ezen részét meg kellett erősiteni; — a jövőre való komoly figyelmeztetés és azon mefenyegetés, hogy ha lelkészre nézve ilyen esetek merülnek fel ujjolag, reá a hivatal vezetés büntetése fog alkalmaztatni: itéletben nem foglalhatván helyet, ennyiben az egyházmegyei bíróság itéletének ezen részét fel kellett óldani.“

Ezen itélet, minthogy abban ugy a fellebbező panaszosok, mint elmarasztalt lelkész teljesen megnyugodtak: *teljes jogerőre emelkedettnek kijelentetett.*

**48.** Esperes felhivására, — konstatáltatván, hogy a tamásdai ügyben ugy a fellebbező panaszlók, mint elmarasztalt tanitó Horvát Károly a felsőbb bíróság itéleteinek kihirdetésére elnökileg szabályosan meghivattak, — olvastatott előttük az egyházkerületi bíróságnak 174—1886. számu következő itélete:

„Az egyházmegyei bíróság itélete indokainál fogva helybenhagyatik és megerősittetik.“

Egyházmegyei bíróságunknak a 65—1886. számu Horvát Károly tamásdai tanitót elmarasztaló itélete, az azt helybenhagyó egyházkerületi bíróság itéletének innepélyes kihirdetése megtörténvén: *teljes jogerőre emelkedettnek mondatik ki az egyházi törvény 292. §-a értelmében.*

**49.** Elnöklő esperes felhivására felvétetett *Horvát Károly* tamásdai tanitó fegyelmi ügye.

Annak megállapitása után, hogy mind a panaszt tevő egyházközségi előljáróság teljes számmal, mind pedig vádlott Horvát Károly tamásdai tanitó jelen van, s ez ügynek mai tárgyalását és eldöntését nemcsak nem kifogásolják, *hanem azt valóban hálás köszönettel véve, egyenesen kérik:* egyházmegyei bíróságunk előzetesen kimondja, hogy jelen tárgyalásban és itélethozatalban, az egyházi törvény 261. §-nak c) pontjára való tekintetből szalontai Nagy Sándor, Dr. Balog Elek, Böszörményi Károly és Dr. Márk Ferencz — részt nem vehetnek.

Egyházi elnök felhivja előadót, Balog Ambrus tanácsbirót és főjegyzőt, az ügy előterjesztésére. Ki is elmondván, hogy mai közgyűlésünk, midőn esperesnek a törvényszerü egyházlátogatásról összeállitott jelentését tárgyalta — azon határozatot hozta, hogy *„tamásdai tanitó Horvát Károly ügye egyházmegyei bíróságunkhoz azon kérelem mellett tétetik át, hogy azt a törvényszerü egyházlátogatóság jegyzőkönyve alapján, fegyelmileg letárgyalni, s itélettel ellátni kegyesen méltóztassék“*; azután felolvastatván a f. évi junius hó 7-ik napján, a helyszinén, Böszörményi Károly és Márk Ferencz esperesileg megbizott egyházlátogatók által felvett jegyzőkönyv ide vonatkozó része; végre mindegyik félnek az egyházi törvény 277. §-a szerint az egyszeri szóbeli nyilatkozat megengedtetvén, annak meghallgatása után, egyházmegyei bíróságunk zárt ülésben következőleg itélt:

*Horvát Károly, tamásdai tanitó hivatalától elmozdittatik.*

Indokok: Minthogy vádlott tanitó a törvényszerü egyházlátogatóság által hitelesen felvett, s teljes bizonyitó erővel biró egyházlátogatási jegyzőkönye szerint nemcsak

a közönséges istenitiszteletek alkalmával az éneklés vezetésére teljesen alkalmatlan, — pedig ő tanitósága mellett énekvezér is tartozott vólna lenni, — hanem „*tanitása eredménye is teljesen elégtelennek találtatott*“, — és igy az egyházi törvények fegyelmi esetekről szóló 257. §-nak nemcsak b) c), hanem *különösen e) pontja szerint vólt elbirálandó:* reá, mint a ki már az egyházi törvény 246. §-nak c) pontjában meghatározott harmadfoku büntetésben birósági itélet által elmarasztalva vólt, — ugyanazon §. d) pontja alatti — negyedfoku büntetésnek — a hivataltól való felfüggesztésnek — elugrásával, az e) pont alatti ötödfoku büntetést, — „*azon helyről, hivataltól való elmozditást*“ — *mulhatatlanul alkalmazni kellett.* Ugyanis:

a) A negyedfoku büntetésnek“, — legfelebb egy évig terjedő időre hivataltól való felfüggesztésnek“ — alkalmazását nemcsak a kérdés alatti állomással egybekötött fizetésnek csekélysége gátolja, hanem gátolja főként azon körülmény, hogy vádlott adósságba teljesen elmerülve levén, Tamásdán való megmaradhatását lehetetlenné tette.

b) Elmozditásra itélt tanitó a 65—1886. sz. a. egyházmegyei birósági itéletnek kimondása óta is a jobb utratérésnek, vagy a kötelesség érzetről való sejtelemnek is nemcsak semmi jelét nem adta, sőt inkább *fokról-fokra folyvást sülyedt a hanyagság, semmivel nem gondolás,* — az ő benne már megszokás által második természetté vált, türhetetlen, *szeszélyeskedő önhittség* és *könnyelmüség veszedelmes lejtőjén,* mi tanitói nagyfontosságu hivatalának betőltésére őt — a vétkes önhittség és könnyelmüség álmából való felébredéséig — teljesen képtelenné teszi, melynek kiáltó tanubizonysága egész tanitói multja, mely szerint *Tamásda már a 17. hely, hol 22 évi tanitóskodása alatt szerencsét próbálva,* egy jobb igyekezetü és természetü, — alkalmasabb és hivatottabb egyént szoritott le a nemes önfeláldozást kivánó tanitói munkásság teréről.

c) Fentebbi itéletben elmarasztalt Horvát Károly sem *oklevéllel,* sem *jogerős igazolványnyal nem birván,* s egyházmegyénkben tanitóul csak *ideiglenes* minőségben, jó reménység alatt alkalmaztatván, minthogy a képesitéshez szükséges első lépést sem tette meg még mindez ideig is, pedig arra, a fennálló egyházmegyei és kerületi idevonatkozó végzések világosan kötelezték; minthogy egyházmegyénkben 1884. szept. 17-ik napja óta, tehát két évre sem menő hivataloskodása alatt viselt dolgai, teljesen kizárják még csak feltevését is annak, hogy ő valaha a tanitói nehéz pályán kötelességének csak türhető módon is

megfeleljen s a szülékkel, elöljáróival, hivatalnok társaival békességben megélni tudjon: *a fenti itélet kimondásában és alkalmazásában nemcsak birói rideg szigoruság nincsen, sőt inkább egy pályatévesztett élet iránt való emberi szánalom és elfojthatatlan fájó sajnálkozás nyilatkozik abban.*

Ez itélet érdekelt felek előtt, élő szóval, a hivatalára nézve idősebb elnök — az egyházmegyei gondnok által kihirdettetvén: ugy a vádlott, mint a vádlók belenyugvásukat kijelentették.

Minthogy tehát egyik fél sem fellebbezett: azonnal *teljes jogerőre emeltetett.*

**50.** Tárgyaltatott Gál Ferencz szakáli lelkésztanitó ellen Kovács Ferencz gondnok, s társai — 13 egyháztag által emelt panasz.

Elnök jelenti, hogy vádlott és vádlók tárgyalásra meghivattak és személyesen jelen vannak. Továbbá, hogy Balog Ambrus, Nagy Péter és Sántha István ezen ügy elbirálásában nem vehetnek részt, mivel mint vizsgáló biztosok jártak el.

Ezek után Ercsei Sándor mint megbizott előadó előre bocsátja, hogy a vádpanasz vádlottal szemben a folyó 1886. évi április hó 2-dik napján tartott egyházmegyei bíróság 67. szám alatti határozatával itéletileg aként nyert elintézést, hogy Gál Ferencz az ellene közerkölcsiség és szemérem elleni vétség miatt emelt vád alól „számba nem vehető bizonyitékok hiányában felmentetett.

Ezen itélet azonban az egyházkerületi bíróság 1886. május 5-ikén 173. sz. a. hozott itéletével felóldatott, s az egyházmegyei bíróság egy ujabb beható vizsgálatra, s ujabb itélet hozatalra lett utasitva; vádlott azonban ugyanezen itélettel a sulyos és erős beszámitás alá eső vádak miatt hivatalától felfüggesztetett.

Az egyházkerületi itéletben foglalt meghagyáshoz képest az ujabb vizsgálat Nagy Péter egyházi és Sántha István világi tanácsbirókból álló küldöttség által a f. évi junius hó 27-ik napján a helyszinén megtartatott. A vizsgálatról felvett, s az iratok mellé A) alatt becsatolt jegyzőkönyvet előadó felolvasván, annak tartalma következő:

Kovács Ferencz, Tarsoly József, Kerekes Lajos, Buka Mihály, Kovács Pál és Györfi Mihályné — mint a már f. évi márczius 19-én kihallgatott Kerekes Eszter, Tarsoly Mari, Kovács Ágnes, Puskás Juliánna, Györfi Mária, Buka Mária, Kovács Juliánna és Kovács Zsuzsánna — szülei előadják: hogy lelkészöknek a leánygyermekekkeli panaszlott szemérmet sértő viselt dolgai több mint egy év óta forognak közszájon; a gyermekek vallomásában nem kétkedhetnek, mert azok idegeneknek fedezték fel a dolgot, s igy jutott tudomásukra; mig vádlott, tanitó is nem lett, ily panasz soha nem fordult elő, kinyilatkoztatják, hogy panaszuk csak birói itélet által nyerhet orvoslást.

Kihallgatott Varga Julis, 17 éves, b. Tót Sára, 16 éves, Izsó Ágnes 17 éves a vád alaposságát egybehangzólag igazolják, kivett hit alatt bizonyitják, hogy vádlott, a kihallgatott tanuk — mint mindannyian vólt cselédjei ellen — erkölcstelen és szemérmet sértő, s ezenkivül részeges magaviseletet tanusitott.

Kerekes Lajos, Buka Mihály, Györfi Áron, Balog Mihály, iskolafelügyelő: Balog Bálint, vólt kurátor: Kovács Ferencz, jelenlegi gondnok: Buka József előadják, hogy a megbotránkoztató hirek folytán a hivek a templomba járástól csaknem teljesen elidegenedtek. A szülék leánygyermekeiket iskolába nem engedik; a lelkész viselt dolgai azon törekvésnek adtak irányt a hivek között, hogy leányegyházzá alakuljanak. Vádlott lelkészt több alkalommal látták ittas állapotban, s ilyenkor egyik, másik presbyterrel ok nélkül huzalkodott; mint tanitó iskoláját szerfelett elhanyagolta. Lelkészi teeedői ellen kifogásuk nincsen.

Vádlott lelkész a vádakat rosz akaratu irigység, s bosszuból származottaknak állitja. A tanukra nézve előadja, hogy azok neki ellenségei, haragosai, kik csak hogy tőle megszabadulhassanak, s filiává alakulhassanak: rá lettek beszélve, hogy terhelő vallomást tegyenek; ugy az ellene felhozott vádakat, mint a tanuk vallomását az igazsággal ellenkezőnek állitja; a tanuk, mint ellenségei megeskethetők nem lettek vólna. Az iskolába a szülék gyermeköket azért nem járatják, mert házi és gazdasági dolgaikra használják fel; vannak azonban a presbyterek közül többen, kik gyermekeik előhaladásáról elismerőleg nyilatkoztak. — Templomba azért nem járnak a hivek, mert a gyermekek neve alatt egyik a másikat rosz akaratulag felbujtogatta, ezért emelt panaszt Györfi Mihályné ellen, ki a rágalmak kezdeményezője vólt. Ingerültségüket fokozta, hogy az egyházmegye felmentő itéletet hozott, s ezért idegenitették még jobban el a hiveket a templomba — a gyermekeket az iskolába járástól.

A vizsgálat adatainak előterjesztése után érdekelt felek ujabb vádak, vagy ujabb bizonyitékok előadására felhivatván: panaszlók kijelentették, hogy nekik, a panaszlevélben és vizsgálati iratokban foglaltakon kivül más előadni valójuk nincs; panaszlott előadja, hogy Izsó Ágnes ellen a b.-ujfalui járásbiróságnál rágalmazás miatt pert inditott, honnan az a n.-váradi törvényszékhez lett áttéve, mai nap az ügy a kir. táblánál van, de mint perben álló fél ellene vallomást nem tehetett vólna; Varga Juliánna azért haragszik reá, mert Lazurán Illés, nős férfival adta össze magát, s mint vólt cselédjét — midőn neki sirva panaszkodott — magaviseletéért megdorgálta.

Ekként a tárgyalás befejeztetvén az egyházmegyei bíróság zárt ülésben következőleg itélt:

*Gál Ferencz szakáli lelkész-tanitó*, mivel az egyházi törvény 257. §. c) e) és h) pontjai értelmében megsértette a közerkölcsiséget, elhanyagolta kötelességei teljesitését és a lelkész-tanitói hivatal méltóságát lealacsonyitotta: ennélfogva az egyházmegyei bíróság egyhangu itéletével *a sza-*

*káli egyházban viselt lelkész-tanitói hivatalától* az egyházi törvény 246. §-nak e) pontja szerint *elmozdittatik*. Annak azonban, hogy e fegyelmi ügy az egyházi törvény 257. § g) pontja értelmében köztörvényi eljárás utjára tereltessék, jelen esetben sem szüksége, sem jogosultsága fen nem forog.

Indokok: Vádlottat Szakál községben viselt lelkésztanitói hivatalától el kellett mozditani, mert habár e bíróság által ez ügyben f. é. ápr. 2-án hozott és fentebb már hivatolt itélete indokaiban foglalt azon körülmény, melyszerint az egyházi törvények figyelmen kivül hagyták azt, hogy a gyermekek melyik életévökben fogadhatók el alkalmas tanuk gyanánt és ugyanott felhozatik az is, hogy a polgári törvények szerint azok, kik a bizonyitani kivánt események történtekor életök 12-ik, tanuskodások idejében pedig 16-ik életévüket be nem töltötték, — tanuk gyanánt el nem fogadhatók: mind a mellett, a már korábban kelt itéletben megnevezett hat leánynak, a kik közül kettő 13, egy 12, három 11 éves korban van — vallomása annyival inkább figyelembe veendő és több mint félbizonyitéknak tekintendő, mert állitólag ugyanezen leányokon követte el vádlott a szemérem elleni vétséget és igy ők nem is mint egyszerü tanuk, de mint sérelmezettek szerepelnek. Az ő vallomásuknak pedig még nagyobb sulyt ad azon körülmény is, a mit az első vizsgálatra megbizott tanácsbirák egyike azon jelentésében, mely mellett a vizsgálati jegyzőkönyvet az egyházmegye espereséhez beterjesztette, különösen kiemel, hogy t. i. „a leányokat a legbehatóbban kikérdezték, számos kérdést intézvén hozzájuk a legjelentékenyebb részletek felől, s feleletök a Tarsoly Marié kivételével — a legcsekélyebb mellék körülményre is megegyezik.“

Az pedig a büntető eljárásban elfogadott gyakorlati elv és szabály, hogy az itt fenforgó ügyhöz hasonló, sőt még főben járó bünügyeknél is a világi törvényszékek előtt, több rendü sérelmezettek egyenlő vallomásai, habár azon sérelmezettek netaláni kiskoruságuk miatt mint tanuk aggályosoknak tekintethetnének és érvényes tanuságot nem tehetnének is, — más egyéb bizonyitékok hiányában döntő érvvel birnak. Midőn pedig a pótvizsgálati jegyzőkönyvben kihallgatott Varga Julis, Tót Sára és Izsó Ágnes részint 17, részint 16 éves leányok, a kik közül a két utóbb nevezett most már nem is lakik Szakálban. — hitök letétele mellett azt vallják, hogy vádlott ő irányukban is szemérmetlenül viselkedett és minthogy ezen leányokról

még kevésbé tételezhető az fel, a mivel vádlott az első vizsgálatkor kihallgatott kisebb leányok vallomásaira nézve védekezett, hogy t. i. az utóbbiak reá lettek beszélve, hogy ellene valljanak, — ezen most már ugy szólva összetett bizonyitékok, vádlott ellenében, teljes erőre emlekedtek. — De mert vádlott az összes vallomások és bizonyitékok szerint, a szemérem elleni vétségnek csak első stádiumát követte el, s magának e vétségnek lényegét meg sem kisérlette, vagyis nem követte el azon büntények és vétségek egyikét sem, melyek a büntető törvény XIV-ik fejezetében foglaltatnak: nincs arra elegendő alap és ok, hogy e fegyelmi ügy a köztörvényi hatósághoz tétessék át.

Magára a vádlottra, mint lelkész-tanitóra azonban, a a ki önmagát a szakáli egyházban erkölcsileg lehetetlenné tette: ki kellett mondani, hogy ő azon egyházközségben viselt hivatalától elmozdittassék.

Az általa elkövetett sajnálandó gyarlóságot pedig még tetézi az, hogy egyszer-másszor részeg volt, a mely vádat ugyan az iratokhoz csatolt többrendü oly bizonyitványokkal törekedett megczáfolni, a mely bizonyitványok inkább negativ, mint positiv érvényüek.

Ezen itélet vádlott és panaszosok előtt világi elnök által nyomban kihirdettetett, s értésökre adatott, hogy az itélettel megelégedve nem levő félnek jogában van az itélet ellen felebbezéssel élni. Ezt azonban sem egyik, sem másik fél be nem jelentette.

**51.** Az egyházkerületi bíróság 173—1886. sz. a. itélete folytán Gál Ferencz szakáli lelkész felfüggesztetvén, s a szakáli lelkész-tanitóság, — helyettes Kis György s. lelkész által tőltetvén be: az egyházi törvény 300 §-a értelmében az ő dijazására nézve birósági végzés levén szükséges;

Kimondja egyházmegyei bíróságunk, hogy az 1886. máj. 26-ikán helyettes minőségben lelkész-tanitóul alkalmazott Kis György — a mennyiben Gál Ferencz által láttatott vólna el: az államsegélyből nyert 50 forinttal dijaztatik; ha pedig saját költségén látta vólna el magát, esperes bizatik meg az e czimen való méltányos követelés megállapitására; s az e tárgyban való intézkedés az egyházmegyei bíróság elé terjesztendő.

**52.** Sor szerint napi rendre került a német-peregi cseh egyházhivek-nek Székely Sándor tanitó elleni panaszos ügye.

Mielőtt a vizsgálat adatai Sántha István, mint előadásra megbizott tanácsbiró által előterjesztettek vólna, elnöklő esperes bejelenti, hogy Székely Sándor német-peregi tanitó állásáról lemondott.

A bejelentés tudomásul szolgál.

S mennyiben ezen lemondás által a panasz tárgytalanná vált: annak érdemleges tárgyalásába az egyházmegyei bíróság nem bocsátkozott.

Az iratokat levéltárba tétetni rendeli, oly hozzáadással, hogy költségek megitéléséhez egyik fél sem tarthat igényt. A német-peregi egyházközség pedig köteles a lemondott tanitó járandóságait f. é. szeptember első napjáig kiadni.

---

A 47, 48, 49. számokat jegyzette: *Balog Ambrus* egyházmegyei lelkészi főjegyző.

Hitelesitették: Szél Kálmán, Sántha István, Ercsei Sándor.

Az 50, 51. számokat jegyzette: *Borbély László* egyházmegyei világi aljegyző.

Az 52. számot jegyzette: *Sántha István* egyházmegyei világi főjegyző.

Hitelesitették: Szél Kálmán, Nagy Sándor, Dr. Balog Elek.

# Tárgymutató.


1. Az egyházak képviselői igazoltatnak.
2. Tisza István tanácsbiró a gyűlésre nem jöhet.
3. A tanácskozási sorrend megállapittatik.
4. Márk Ferencz tanácsbiró székét elfoglalja.
5. Esperesi számadás átvizsgálására bizottság küldetik.
6. Esperesi jelentés az elnökileg elintézett ügyekről.
7. „ „ a törvényszerü egyházlátogatásról.
8. Számvevőszék jelentése.
9. Közalapi bizottság jelentése és kimutatása a hátralékokról.
10. A kebelbeli egyházak a virágvasárnapi perselypénzt a tanitói segélyegyletnek, a nagypénteki perselypénzt pedig a lelk. gyámintézetnek küldjék el.
11. Barna Zsigmond sonkolyosi lelkész megválasztása jóváhagyatik.
12. Nadányi Gyula földbirtokosnak 1000 forintos alapitványáért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatik.
13. Sarkadi tanitói lak vétel jóváhagyatik.
14. Ménes-gyoroki egyháznak 800 forint kölcsön felvétele engedélyeztetik.
15. A szakáli presbyterium felhatalmaztatik, hogy a vasuti kisajátitás ügyében eljárjon.
16. Ágyai egyház épitkezési czélokra 416 forint ujabb terhet vethet ki.
17. Kálmán Béla segédlelkész bekebeleztetik.
18. Szabó József „ „
19. Bod László „ „
20. Szakáli templom- és iskola-alap — kellő biztositék mellett — kötvényeken is elhelyezhető.
21. Esperesi számadás jóváhagyatik, a felmentvény megadatik.
22. A b.-zerindi lelkésztanitóság ügyében a 116—1885. egyházmegyei végzés fentartatik.
23. Dobrai Ferencz fenesi lelkész rendkivüli államsegélyre ajánltatik.
24. Laczikó István széplaki és Laczikó János kisházai tanitók kérvényei az államsegélyt kiosztó egyházmegyei bizottsághoz tétetnek át.
25. Széplaki és kisházai leányegyházak a ref. segélyegyletnek ajánltatnak.
26. Szentleányfalvai egyház 150 forint közalapi segélyre ajánltatik.
27. Belényesi „ 150 „ „ „ „
28. Sonkolyosi „ 100 „ „ „ „
29. Jánosfalvai l. „ 50 „ „ „ „

30. Feketetóti egyház 100 forint közalapi segélyre ajánltatik.
31. Pankotai „ 100 „ „ „ „
32. Ménes-gyoroki „ 400 „ „ „ „
33. Nyégerfalvai l. „ 100 „ „ „ „
34. Csermői l. „ 150 „ „ „ „
35. Bélzerindi „ 300 „ „ „ „
35. Szakáli „ 200 „ „ „ „
37. Szintye fiókegyház közalapi segélyre — mig leányegyházzá nem alakul — nem ajánlható
38. M.-homorogi egyház közalapi segélyre nem ajánltatik.
39. Tömöri Mihály b.-sebesi lelkész 150 forint közalapi segélyre ajánltatik.
40. Sipos Imre belényesi „ 150 „ „ „ „
41. Barna Zsigmond sonkolyosi „ 150 „ „ „ „
42. Hajdu Elek vadászi „ 100 „ „ „ „
43. Derekas János f.-tóti „ 100 „ „ „ „
44. Kocsa Károly pankotai lelkésztanitó közalapi segélyre nem ajánltatik.
45. Márk Ferencz helyére az erdőhegyi körbe iskolalátogatóul Bagdi János anti lelkész megválasztatik.
46. A gyűlés jegyzőkönyvének hitelesitésére bizottság küldetik.
47. Böszörményi Pál bajji lelkész ügyében az egyházkerületi biróság itélete kihirdettetik.
48. Horvát Károly tamásdai tanitó ügyében az egyházkerületi biróság itélete kihirdettetik.
49. Horvát Károly, tamásdai tanitó hivatalától elmozdittatik.
50. Gál Ferencz, szakáli lelkész-tanitó „ „
51. Intézkedés tétetik Kis György szakáli helyettes lelkész-tanitó dijazására.
52. Székely Sándor német-peregi tanitó állásáról lemondván, az ellene emelt vádpanasz elejtetik.